

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Стефан Тодоров Сивков, дм
специалист по анатомия, хистология и цитология,
Катедра „Анатомия, хистология и ембриология”, МУ-Пловдив

Относно: Провеждане на конкурс за доцент по научната специалност 01.06.01 Антропология обявен в ДВ бр.14/10.02.2017 г., за нуждите на Секция „Антропология и анатомия” при ИЕМПАМ-БАН с кандидат гл.асистент Виктория Светомирова Русева.

Гл. асистент Виктория Светомирова Русева е родена на 08.05.1970 г. Завършила е висше образование през 1997 г. в Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски” като магистър по специалност археология и специализация праистория. От 1997 до 2005 г. заема длъжността специалист, от 2005 до 2008 г. асистент, а от 2008 г. гл. асистент в ИЕМПАМ - БАН. През 2004 г. придобива образователната и научна степен „доктор” по научната специалност 01.06.01 „Антропология”.

През периода 2003-2004 е провела специализация по палеоантропология във Факултета по анатомия към Висшето училище по медицина, Саклер на Университета на Тел-Авив.

Член е на Българското антропологично дружество, Европейската антропологична асоциация, Българското анатомично дружество.

Общо описание на представените материали

Кандидатката Виктория Русева е представила в конкурса общо 52 научни публикации в реферирани списания и сборници от научни форуми, от които 39 в български и 13 в чуждестранни и международни издания. От публикациите представени за рецензиране 12 са свързани докторската дисертация на кандидатката. На рецензиране подлежат 39 (29 в български и 10 в чуждестранни списания) публикации след придобиване на ОНС „Доктор”. Две от публикациите са в издания притежаващи научен рейтинг – SJR, съответно 0.124 и 0.106. Две от представените публикации в чуждестранни списания (№№26 и 27) и една в българско издание (№52) са под печат. Не са посочени участия в научни форуми.

Кандидатката е представила справка за 19 цитирания на научни трудове, от които 16 в чуждестранни издания, които приемам за реални цитирания. Освен тях докторантката е посочила и 24 цитирания на непубликувани данни от нейни изследвания. Три от тези цитирания са в международни издания.

Научните трудове на гл. ас. В. Русева се разпределят както следва:

- В чуждестранни списания (10): Scripta Periodica, Poland (1); Papers on Anthropology, Tartu (3), Annuaire Roumain d'Anthropologie (2), Proceedings of Archaeology and Anthropology of Death (2, под печат), Anthropological researches and studies (1), Сборник материаллов международной научной конференции (Донские антропологические чтения) (1), Proceedings Bogdan Ciuperca, Archeology of the First Millenium A.D. (1).

- В реферирани и индексирани български списания (7): Archaeologia Bulgarica (2), Acta Morphologica et Anthropologica (5).

- В сборници (20, от които 1 под печат).

- Участие в монография (1) и глава от книга (1).

От представените 39 научни публикации, кандидатката е единствен автор в 32. Всички представени научни трудове са по тематиката на конкурса.

Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидатката.

Научно-изследователската и научно-приложната дейност е насочена в следните основни направления: 1) изследване на полово-възрастовото разпределение на изучените антропологично материали от неолита до късното средновековие; 2) проучване на патологични изменения по скелета, 3) изследване на лечебно или обредно въздействие върху костите на живия или умрял индивид.

Основни научни и научно-приложни приноси

Основните **научни и научно-приложни приноси** могат да се отнесат към категорията получаване на нови и обогатяване на съществуващите знания:

1. Проучено е полово-възрастовото разпределение на изучените антропологично материали от неолита до късното средновековие. Приложен е комплексен метод за определяне на възрастта, което позволи идентификация на относително повече индивиди в старческа възраст, повлиявайки на демографските параметри на палеопопулациите.

2. Изследванията позволяват внасяне на корекция в установените стойности на демографските показатели за различните епохи, като изследванията се насочиха към най-ранната възраст на новородените и крайната възраст на доживяване в изследваните популации.

3. Изследван е материал от комплекси с кремация, чийто анализ позволява извличане на информация за цялостна интерпретация на археологическия комплекс.

4. Проучени са патологични изменения по скелета, които се корелират с най-новите резултати от изследванията в Европа и Америка. Откритите индивиди с напреднала инвалидизация, позволяват изследване на мястото им в древните общества и отношението към тях на членовете на социалната група.

5. Интерпретирани са находки, които показват лечебно и обредно въздействие върху костите на живия или умрял индивид.

6. За първи път на български материал е приложено изследване на линеарната хипоплазия на емайла по макроскопски метод. В популациите се определи възрастово специфичен пик на натрупване на белега, кореспондиращ с най-рисковият период в развитието на младия индивид.

7. Комплексната интерпретация на резултатите за смъртността и продължителността на живота и патологичните находки по скелета позволи изследване в посока търсене на нивото на адаптация на човешките групи към средата на обитание. Синхронният и диахронен сравнителен анализ между резултатите за отделните популации позволява излъчване на такива с по-благоприятни показатели спрямо други, които показват неблагоприятно развитие.

Отражение на научните публикации на кандидатката в нашата и чуждестранна научна литература

Получените резултати са намерили добър отзвук в специализирана научна литература, а и предстои да намират приложение в научната практика. Потвърждение за това са забелязаните цитирания на научни трудове на кандидатката, от които 16 в чуждестранни издания. Цитирането на публикацията под № 5 представлява автоцитиране.

Личен принос на кандидата

Кандидатката гл. асистент В. Русева има забележим личен принос като автор на трудовете, с които участва в конкурса, като в представените 39 научни публикации в списания и сборници тя е единствен автор в 32. Считам, че проведената изследователска работа и интерпретирането на резултатите са лично дело на кандидатката. Нейните изследвания след дисертационния труд добавят данни за полово-възрастовото разпределение на костни останки в палеопопулациите, внасят корекции в демографските показатели за различните епохи, привеждат данни за патологичните изменения на скелета и разпространението на някои обреди. Тези резултати имат своето значение в общото интердисциплинарно изследване на археологичните обекти. Те са намерили отзвук в специализираната литература. Бих отбелязал, че научните изследвания, в които е участвала и участва, са показателни за собствен принос и идеи. Нямам забележки към методологията на научните изследвания и литературната осведоменост на кандидатката. Научните трудове, представени в конкурса, са написани компетентно и на добър научен език.

Забележки

Нямам забележки относно коректността на списъка на представените в конкурса публикации. Цитиранията на публикации на кандидатката би следвало да се съпътстват с доказателствен материал (копие на статиите, в които е цитирането). Липсва списък на съобщенията на научни форуми.

Препоръки

В бъдещата си научноизследователска дейност гл. асистент В. Русева би могла да задълбочава теоретичната интерпретация на наблюдаваните тенденции във демографската структура на палеопопулациите, влиянието на промените в условията на средата върху техния живот и адаптация, както и на патологичните промени и промените от обредни и лечебни въздействия върху скелета на палеопопулациите.

Заклучение

Въз основа на представените материали в конкурса (ДВ бр.14/10.02.2017 г.) считам, че кандидатката гл. асистент Виктория Светомирова Русева е изграден изследовател и има основания да кандидатства за академичната длъжност “доцент” по научната специалност 01.06.01 “Антропология” към ИЕМПАМ при БАН.

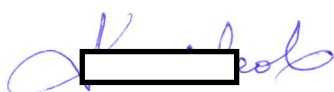
Обобщени количествени наукометрични показатели на кандидатите

Научно звание „доцент”	Количествени показатели на ИЕМПАМ-БАН	Количествени показатели на В.Русева
Брой публикации*	15	39
Брой публикации в списания с ИФ или в чуждестранни списания без ИФ	10 (>1/2 водещ)	12 (2 с ИФ)
Брой цитирания	25	19
- от тях в списания с ИФ		2
Брой цитирания в чуждестранни списания	10	16 (1 автоцит.)

* Указаният брой публикации се изисква за придобиване на съответната академична длъжност или степен и не включва използваните публикации при придобиването на предходната длъжност или степен в съответствие с Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Раздел III, чл. 53 и Раздел IV, чл 60.

Общо заключение: Като отчитам научните и научноприложните приноси в представените по конкурса материали (научни публикации и доклади) и показателите

от сравнителния анализ на материалите на кандидатите според изискванията на Правилника на ИЕМПАМ при БАН си позволявам да предложа на членовете на уважаваното Научно жури да се предложи на Научния съвет на ИЕМПАМ при БАН да **присъди на гл. асистент Виктория Светомирова Русева академичната длъжност “доцент” по научната специалност 01.06.01 “Антропология”** в обявения конкурс.

Автор

Проф. д-р С. Сивков, дм

Пловдив, 03.05.2017